

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ФІЛОСОФІЯ ПОЛІТИКИ

1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування знань студентів про сутність політики, можливості політики в контексті історичних парадигм; співвідношення буття і політичного буття, об'єктивні основи політики; особливості пізнання політичної реальності, класичні і посткласичні моделі політичного знання, можливості різних політичних парадигм.

Міждисциплінарні зв'язки: філософія, загальна теорія політики, геополітика, філософська антропологія.

2. Перелік компетентностей:

Знати: понятійно-категоріальний апарат курсу; прояви Політичного в традиційному, індустріальному і постіндустріальному суспільствах; співвідношення раціонального та ірраціонального в політиці; специфіку політичного простору і часу; основні закономірності політики як специфічної форми політичної практики; ціннісні пріоритети політичної антропології.

Вміти: оперувати основними поняттями і категоріями курсу; охарактеризувати зв'язки дисципліни „Філософії політики” з іншими науками; аналізувати особливості Політичного на різних етапах цивілізаційного розвитку; розкрити творчий потенціал „людини політичної”, її вплив на соціальне і духовне середовище суспільства; висвітлити прагматичні аспекти Політичного в різних типах суспільств; давати реально-критичну оцінку співвідношенню політичного, соціального, духовного в сучасному суспільстві.

3. Зміст навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1:

Теоретико-методологічні засади курсу „Філософія політики”. Політична онтологія. Політична антропологія.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ КУРСУ „ФІЛОСОФІЯ ПОЛІТИКИ”

Об'єкт, предмет і функції „Філософії політики”. Система категорій. Політичне, як основний концепт дослідження. Раціональні та ірраціональні методи курсу. Філософія політики в системі соціальних і гуманітарних наук.

ПОЛІТИЧНА ОНТОЛОГІЯ

Три парадигми історичного підходу: регрес – прогрес – перманентизм

Визначення історії. Модель історії традиційного суспільства. Історія як прогрес. Історія як сталість. Екзальтована хронополітика марксизму. Хронополітика дозволяє: західний досвід.

Політичне у контексті історичних моделей

Усвідомлення політики, Політичного у парадигмі регресу. Теорія прогресу і Політичне. Циклічна модель історії і Політичне.

Політичний простір

Поняття „якісний простір”. Сакральна географія традиційного суспільства. Співвідношення якісного простору з історичними парадигмами. Політичні парадигми і простір.

Поняття геополітики. Х.Макіндер і геополітичний дуалізм. Філософія простору К.Шмітта. Геополітичні школи. Простір як „матриця культури”. Іконографія глобального простору. Якісні індекси Сходу і Заходу. Геополітика і геоекономіка. Постбіполярна система міжнародних стосунків: проблеми та перспективи.

ПОЛІТИЧНА АНТРОПОЛОГІЯ

Людина соціальна і політична

Предмет політичної антропології. Поняття „людина” в різних типах суспільств. Політична антропологія як різновид філософської антропології. Політична антропологія в системі сучасного політичного знання. Соціологічний і антропологічний підходи до людини (принципи різноманіття, цілісності, універсальності). Особливості теологічного розуміння природи Homo Politicus. Співвідношення Homo Politicus з іншими вимірами людського буття.

Політичне самовизначення людини

Концепція „політичної людини” індустріального суспільства. Новий антропоцентризм. Підприємництво і протестантський аскетизм. Формально-правовий і неформальний принципи самовизначення людини. Політика як різновид духовного виробництва. Людина і світ:

проблеми взаєморозуміння. Соціалістична традиція в політичній антропології. Моральні аспекти в політиці. Можливості і межі антропоцентризму. Парадокси ідей універсальної людини.

Змістовий модуль 2:

Політична праксеологія. Політична епістемологія.

ПОЛІТИЧНА ПРАКСЕОЛОГІЯ

„Політичне” в традиційному суспільстві

Сакралізація Політичного. Кастові інститути в історичних моделях. Основні елементи Політичного в сакральному суспільстві. Онтологія нонконформізму.

Онтологія політики в християнській традиції

Маніфестанціоналізм – креонізм” в структурі Політичного. Православна модель Політичного. Політична парадигма католицизму. Релігійно-політичні моделі реформації.

Десакралізація Політичного Нової доби

Нова доба: філософсько-політичний аналіз. Політика як техніка влади. Основні параметри філософії політики Нового часу (консерватизм, лібералізм, соціалізм).

Теорія політичної дії

„Часткове” та всезагальне виробництво. Інформаційна нерівність і політичний гегемонізм. Інформаційна нерівність в умовах „відкритого суспільства”. Політична філософія глобалізму. Принципи лібералізму на стадії глобалізації. Політичні „праві” та „ліві” в господарсько-виробничих відносинах.

ПОЛІТИЧНА ЕПІСТЕМОЛОГІЯ

Пояснення і розуміння в політичній науці

Можливості та межі наукового забезпечення політики. Індустріальна модернізація і постіндустріальний суб’єктивізм. Принципи загального та індивідуального.

Мова і політична епістемологія

Пізнання і мова. Інтелектуально-чуттєвий аспект політичної діяльності. Політичне мислення. Емпіричний і теоретичний рівні політичного мислення. Типи політичної рефлексії. Стратегія прихованої політичної епістемології.

Політика і мова

Структурна лінгвістика в політиці. Рівні „політичної мови”. Конформізм та нонконформізм „політичної мови”. Творчість в політиці.

4. Обсяг вивчення навчальної дисципліни:

К-сть кредитів ЄКТС	Загальна к-сть годин	Аудиторні години	Самостійна робота
5	150	50	100

5. Форма підсумкового контролю: залік

6. Найчук Антон Віталійович, канд., філософських наук, доцент кафедри політології і соціології.

7. Перелік основної літератури:

1. Гаєвський Б.А. Філософія політики. – К.: Вища школа, 2005.
2. Дугин А.Г. Философия политики. – М.: «Арктогея», 2004.
3. Рассел Б. История западной философии и ее связи с политическими и социальными условиями от Античности до наших дней: В трех книгах. – Изд. 5-е, стереотипное. – М.: Академический Проект, 2006.
4. Баландые Ж. Політична антропологія. – К.: Альтерпрес, 2002.
5. Філософія: мислителі, ідеї, концепції: Підручник // В.Г.Кремін, В.В.Ільїн. – К.: Книга, 2005.

**Завідувач кафедри
філософських дисциплін**

Найчук А. В.